

Lausunto hallituksen esityksestä HE 116/2025 toimeentulotukilain uudistukseksi

Pasi Moisio

Sosiaali- ja terveysarvovaliokunta 14.11.2025

Vahvistaa toimeentulotuen viimesijaisuutta

- Perusteltu niiltä osin, kuin se pyrkii selkeyttämään ensisijaisten etuuksien ja viimesijaiseksi tarkoitettun toimeentulotuen suhdetta ja roolia sosiaaliturvajärjestelmässä
- Vahvistaa velvoitetta hakea ensisijaisia etuuksia → ohjaa toimeentulotuen saajia työvoimapalveluihin perusosan alentamisen uhall
- Sosiaaliturvakomitean linjaus 2023: Pitkään toimeentulotukea saaneiden ohjautumista palvelutarpeen arviointiin tulee tehostaa

Selkeyttää, mutta ei ratkaise kaksoisjärjestelmän ongelmaa

- Korjaa Kela-siirron (2017) jälkeen ilmenneitä ongelmia ensisijaisten etuuksien hakemisessa
- Katkaisee Kelan ja sosiaalityön välisiä toimimattomia hallinnollisia sidoksia
- Vie perustoimeentulotukea kohti puhtaampaa rahaetusmallia
- Kahden toimeenpanijan järjestelmä ja epäselvyys viimesijaisuudesta kuitenkin säilyvät

Perustoimeentulotuen kehityspolku ja jatkovalmistelun tarpeet

- Perustoimeentulotuen kehitys on ollut pitkä ja kaksijakoinen: se on nähty sekä rahaetuutena että sosiaalityön välineenä
- Perustoimeentulotukityöryhmä (1986), 1990-luvun Kela-siirtokokeilut, SATA-komitea
- Vuoden 2017 Kela-siirto toteutettiin pitkälti hallinnollis-teknisenä uudistuksena ilman kokonaisarviota kahden toimeenpanijan mallista
- Tietopohja ja mahdolliset linjaukset olisi valmisteltava riittävin valmistelu- ja selvitysresurssein varustetussa komiteatyössä.

Kiitos